

Hermann Róbert: 1848–1849. A szabadságharc hadtörténete. Budapest, 2001.

Hermann Róbert: Az 1848–1849-es szabadságharc nagy csatái. Budapest, 2004.

Hermann Róbert szerk.: Az 1848–49. évi forradalom és szabadságharc története.

Debrecen, [2008.]

Perger Zoltán:

Asbóth Sándor honvéd alezredes

Kezdetnek a magam szerény eszközeivel szeretnék küzdeni a téves adatok terjedése ellen. Mivel bár Asbóth Sándor születésének valódi dátuma Tar Ferenc munkásságának köszönhetően már 20 éve rendelkezésre áll, mégis jószerivel mindenütt (még az Asbóthról elnevezett középiskola honlapján is...) a helytelen, 1811. december 18-i dátummal lehet találkozni, hadd hangsúlyozzam, hogy Asbóth Sándor 1810. december 19-én született.

Asbóth Sándor 1848 előtti életéről kevés ismeretünk van. A selmecbányai akadémián szerzett mérnöki diplomát. 1836-tól dolgozott vízépítő mérnökként, 1844-től volt a Béga-csatorna helyettes igazgató mérnöke. A Temes vármegyei közéletben már 1848 előtt is (nem tisztázott) szerepet játszott.

A forradalmat követő első hónapokban Asbóth állami alkalmazottként, konkrétan mérnökként, továbbá hazafiként jelenik meg előttünk. Ezt követően is maradt állami alkalmazott, és mérnöki tudását is hasznosíthatta, hazafiúi mivoltában sem állt be változás. Pusztán civilből katona lett.

Elsőként a mérnökről kell beszélni. Asbóth szívesen dolgozott volna a Béga szabályozásán. Ennek már korábban elkészítette a terveit. Ehelyett azonban még a forradalom előtti időszakból származó, jórészt ismeretlen háttérű vitákkal tölthette idejét. Fizetését még januárban zárolták, majd állása is veszélybe került, és májusban felrendelték Pestre Temesvárról, hogy az ellene intézett vádakra válaszoljon. Végül július elején engedték vissza ideiglenesen azzal az ígérettel, hogy a minisztériumban fogják alkalmazni. Ez arra utal, hogy a vádakra megnyugtató választ adott, ugyanakkor azt is valószínűsíti (mivel ő maga kérte, hogy a minisztériumban dolgozhasson), hogy eddigi állomáshelyének munkatársaival megromlott a viszonya.

Csak ezt követően eshetett szó a Béga csatornázásáról. A minisztériumban augusztustól decemberig Asbóth terveit keresték, míg végül kiderült, hogy azok már évek óta Bécsben vannak. Az események eddigre pedig olyan fordulatot vettek, ami a(z) egyébként rossz állapotban lévő Béga kérdését levette a napirendről.

